



## Økonomisk strategi for Ballerup Kommune 2023-2026

### Den økonomiske strategi gælder fra budget 2023 til og med budget 2026

#### Formål

Formålet med den økonomiske strategi er at understøtte en solid økonomi, der kan modstå varige tab på selskabsskatter og rumme andre større udsving i indtægter og udgifter. Dertil skal strategien ses som et centralt element i forhold til at sikre Kommunalbestyrelsens mulighed for i et økonomisk perspektiv at kunne realisere visionerne for Ballerup Kommune fremadrettet, som de er formuleret i Vision 2029.

I forhold til omprioriteringspuljen foreslås det, at der fremadrettet fast findes en pulje svarende til minimum 1 pct. af servicerammen, som forelægges til politisk prioritering. Niveauet for omprioriteringspuljen vil dog kunne variere, såfremt der er konkrete økonomiske forhold som taler herfor.

#### Oversigt over målsætninger

- Løbende poster skal udgøre et overskud på minimum 150 mio. kr. i gennemsnit over budgetårene
- Ultimolikviditeten for budgetåret samt første og andet overslagsår skal minimum udgøre 125 mio. kr. mens likviditeten i tredje budgetoverslagsår skal være 150 mio. kr.
- Gælden nedbringes med 50 mio. kr. over valgperioden, dog undtages lån til større langsigtede investeringer i infrastruktur eller kapacitet i forbindelse med byudvikling.
- Service- og anlægsrammen overholdes.

Målene i den økonomiske strategi hænger sammen og skal ses i sammenhæng. Eksempelvis skal målet om overskud på de løbende poster sikre, at der er likviditet til, at kommunens økonomi er stabil samtidig med, at der er penge til at foretage anlægsinvesteringer og nedbringe kommunens langfristede gæld.

Den økonomiske strategi har over årene vist sig at være et betydningsfuldt økonomisk værktøj, som har haft stor betydning for, at Ballerup Kommune har en robust økonomi. Dette har bl.a. betydet at Ballerup Kommune har kunnet foretage investeringer, når mulighederne opstod eksempelvis i forhold udvikling af stationsforpladsen i samarbejde med Realdania, ligesom det har givet mulighed for at håndtere udslag i driften.

Strategien vil også fremadrettet kunne medvirke til at sikre kommunens økonomiske fundament samtidig med, at der skal foretages investeringer i forbindelse med kommende byudviklingsprojekter.

### **Overskud på de løbende poster**

De løbende poster udgøres af indtægter fra skatter, tilskud og udligning på den ene side, og af udgifter til driftsvirksomheden og renter på den anden side. Som minimum skal der være balance i, hvor mange penge kommunen bruger og hvor mange indtægter kommunen får. Dog vil det være nødvendigt med et overskud, hvis Ballerup Kommune skal kunne finansiere kommunens anlægsprojekter, afdrag på gæld og en række poster kaldet øvrige balanceforskydninger.

For at kunne finansiere de nævnte udgifter, er der behov for et overskud på løbende poster på ca. 150 mio. kr.

Målet er sat til 150 mio. kr. i et forsøg på at afbalancere serviceramme, likviditet og løbende poster. Niveauet for overskuddet på løbende poster tager udgangspunkt i det generelle niveau for den samlede bruttoanlægsramme, som traditionelt har ligget mellem 15-17 mia. kr. i en årrække, svarende til ca. 140-150 mio. kr. for Ballerup Kommune.

### Målsætning

*Overskuddet på de løbende poster sættes til minimum 150 mio. kr. i gennemsnit over budgetperioden.*

### **Likviditet**

Ultimolikviditeten opgøres som den konkrete kassebeholdning ved årets udgang. Ultimolikviditeten fortæller noget om kommunens investeringsevne fremadrettet, og dertil tager den højde for allerede truffne politiske beslutninger fremadrettet.

For at sikre en robust økonomi, som kan modstå tab og udsving på selskabsskatte, og samtidig rumme mere tilfældige udsving i andre indtægter og udgifter skal kommunen have et vist likviditetsniveau.

Målet skal ikke sættes så højt, at kommunen binder sine handlemuligheder unødigt til gene for kommunens udvikling, men omvendt heller ikke så lavt, at kommunens stabile økonomi sættes over styr.

En måde, hvorpå denne balance kan skabes, er ved at variere målsætningerne for likviditeten inden for budgetperioden. Derfor sættes der ét mål om en lavere likviditet på kort sigt, der sikrer, at der er rum til investeringer her og nu. Samt ét mål om en højere likviditet som sikrer likviditeten til fremtidige investeringer.

Ofte vil det være således, at der er behov for ekstra manøvrerum i begyndelsen af en budgetperiode som følge af ændrede prioriteringer. Det betyder, at der skal være et større råderum i de første år i perioden og at likviditetsmålet derfor skal

være lavere i begyndelsen af perioden. Det betyder dermed, at likviditetsmålet skal være højere i sidste del af perioden. Derfor fastsættes likviditetsmålene som en trappe med en stigning, der forskydes år for år. Trappen sikrer økonomisk robusthed, idet den fastholder et relativt højt likviditetsmåltal, gennemsnitligt, i perioden som helhed.

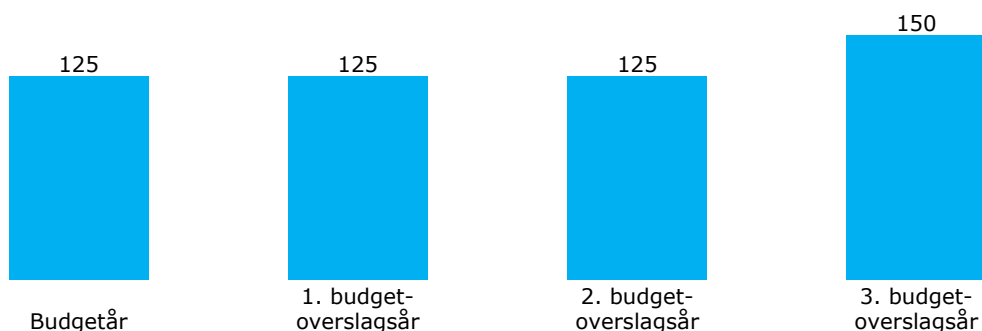
Målet er sat ud fra KL's betragtninger om høj henholdsvis lav likviditet. KL har tidligere udmeldt, at kommuner med en likviditet under 1.000 kr. pr. borger har en kritisk lav likviditet og kommuner under 2.000 kr. pr. borger har en lav likviditet, mens kommuner med en likviditet på 3.000 kr. pr. borger eller mere har en høj likviditet.

Målet skal sikre en middel til høj likviditet. Likviditetsmålene svarer således til ca. 2.500 kr. pr. borger stigende til 3.000 kr. pr. borger i det sidste år. Årsagen hertil er, at der skal være plads til investeringer i kommunen og mulighed for at håndtere midlertidige udslag i driften.

#### Målsætning

*Ultimoliquiditeten skal minimum være på 125 mio. kr. fratrukket særlige reservationer for budgetåret samt første budgetoverslagsår og andet budgetoverslagsår. For tredje budgetoverslagsår skal være liquiditeten 150 mio. kr.*

#### **Ultimoliquiditeten**



I forhold til opfølgning på likviditetsniveauet vil administrationen følge udviklingen på gennemsnitslikviditeten (dvs. likviditeten 365 dage bagud i gennemsnit) for at vurdere, om der skal foretages ændringer i likviditetsmålsætningen. Det er vigtigt for Ballerup Kommune, at størrelsen på kassebeholdningen løbende vurderes, idet det ikke i sig selv er hensigtsmæssigt at have en stor kassebeholdning.

Hvis ultimoliquiditeten ender med at være højere end målsætningen, vil der være midler til rådighed. Disse overskydende midler skal benyttes med afsæt i overholdelse af målsætningerne i strategien.

Det vil betyde, at eventuelle overskydende midler vil kunne benyttes til følgende:

- Politisk prioriterede anlægsprojekter
- Engangsinvesteringer uden for servicerammen, fx øget aktivering eller dækning af ekstra udgifter på de lovbundne områder
- Nedbringelse af kommunens gæld
- Likviditetsopbygning (til større fremtidige projekter eller tilbagebetalinger).

## **Langfristet gæld**

### Målsætning

*Gælden skal nedbringes over budgetperioden. Størrelsen af den samlede gæld reduceres med minimum 50 mio. kr. over valgperioden, dog undtages lån til større langsigtede investeringer i infrastruktur eller kapacitet i forbindelse med byudvikling.*

Ballerup Kommune har primo 2022 en langfristet gæld på 546 mio. kr. (tredje budgetopfølgning 2021). Gælden betyder, at der hvert år skal reserveres midler til afdrag. Gælden består bl.a. af lån optaget i forhold til indefrysning af ejendomsskatter, støttet ældreboligbyggeri og energirenoveringer.

Ved optagelse af lån (gæld) skal løbetiden på lånet afspejle aktivets levetid. Lån (gæld) optages i enten danske kroner eller euro. Fordelagtige ordninger for låntagning eller projekter, der kan generere driftsbesparelser, der er større end låntagningen, kan betyde, at målsætningen afviges i et enkeltstående budgetår.

Målet skal sikre, at overskudslikviditet i et vist omfang bliver brugt til at nedbringe kommunens langfristede gæld. Målet skal desuden medvirke til, at der ikke sker unødvendig gældsætning ved altid at have overvejelsen om lån eller kassefinansiering med i forhold til økonomiske beslutninger. Derfor skal afviklingen understøtte en fornuftig afviklingsprofil, jf. den finansielle strategi.

I den forbindelse skal det nævnes, at administrationen fremlægger en ny finansiel strategi i efteråret 2022, set i lyset af renteutviklingen og forventninger til ændrede økonomiske konjunkturer.

### Målsætning

*Gælden skal nedbringes over budgetperioden. Størrelsen af den samlede gæld reduceres med minimum 50 mio. kr. over valgperioden.*

## **Servicerammen og Anlægsrammen**

Servicerammen opgøres som hele driftsbudgettet fratrukket brugerfinansierede områder, aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsområdet, beskæftigelsesindsatsen og overførselsindkomster.

Anlægsrammen opgøres som samtlige bruttoanlægsudgifter undtagen brugerfinansierede områder og ældreboliger.

Ballerup Kommune indgår i et "forhandlingsfællesskab", hvor kommunerne under ét (KL) hvert år forhandler med Finansministeriet om næste års økonomiaftale for kommunerne. I forhold til disse forhandlinger vil det være meget u hensigtsmæssigt, såfremt kommunerne ikke fremstod samlet, fordi enkelte kommuner kørte deres eget løb. Ballerup Kommune har haft tradition for at bidrage konstruktivt i forhold til at sikre overholdelsen af økonomiaftalen.

I forhold til budgetloven er der pålagt kommunerne sanktioner ved en fælles overskridelse af henholdsvis service- og anlægsrammen. For servicerammen gælder der både budgetsanktioner og regnskabssanktioner. For bruttoanlægssanktioner gælder der kun budgetsanktioner.

Det skal i den forbindelse nævnes, at Ballerup Kommune er, som landets øvrige kommuner, underlagt stramme økonomiske rammer fra statsligt hold. Disse stramme rammer begrænser kommunernes mulighed for selvbestemmelse og dermed i nogen omfang muligheden for at leve op til borgernes forventninger service og anlæg herunder den grønne omstilling og projekter begrundet i demografi.

Målsætning

*Servicerammen og anlægsrammen overholdes.*